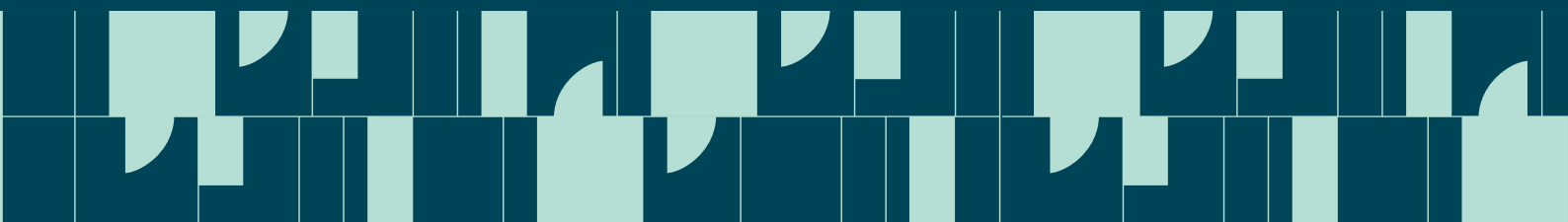

kodisto

Ohjeita

asumiseen

Tästä oppaasta löydät
vinkejä sujuvaan arkeen
sekä turvalliseen
asumiseen.

Sisältö

Ilmanvaihto	3
Lämpö, vesi ja viemäri	4
Sähkö	5
Materiaalit ja varusteet	6
Asu turvallisesti	7

1. Ilmanvaihto

Poistoilmaventtiilit

Puhdista ilmanvaihtoventtiilit 2-3 kertaa vuodessa (keittiön venttiilit useammin).

Pese liesikuvun rasvasuodatin 4-6 kertaa vuodessa. Muista sammuttaa liesituuletin ruoan valmistuksen jälkeen. Pidä liesituuletin rasvasuodatin puhtaana. Liesituuletin ei välttämättä kuulu kaikkien asuntojen varustukseen.

Korvausilmaventtiilit

Puhdista venttiilit ja vaihda suodattimet 2-4 kertaa vuodessa (tarve vaihtelee asuinalueen ilmanpuhtauden mukaan). Pyyhi puhdistuksen yhteydessä varovasti myös venttiilien takana olevat kanavat.

Pidä tuloilmaventtiilit aina auki.

Vältä turhaa kosteutta

Kylpyhuoneen ja saunan riittävä ilmanvaihto ja lämmitys ehkäisevät kosteusvaurioiden syntymistä. Kylpyhuoneen patterin tärkein tehtävä on kuivattaa ilmaa ja peseytymisen aikana kostuneita seiniä, lattiaa ja kattoa. Kylpyhuoneen ilmanvaihtoa voi tehostaa jättämällä oven auki suihkun jälkeen.

Omassa asunnossa kuivatettavat suuret pyykki kuormittavat asuntoa liialla kosteudella. Esimerkiksi märät pyykki pattereilla estävät lämpimän ilman kierron huoneissa. Paras paikka pyykkien pesemiseen ja kuivattamiseen on talon yhteinen pesutupa kuivaushuoneineen.

Näin varmistat hyvän sisäilman:

- Älä muuta poistoilmaventtiilien säätöjä
- Pidä korvausilma- tai tuloilmaventtiilit sekä -reitit auki ja puhtaina
- Puhdista poistoilmaventtiilit säännöllisesti
- Huolehdi liesikuvun tai -tuulettimen puhtaudesta. Erityisesti laitteen rasvasuodatin tulee pestä aika ajoin
- Tuuleta vain nopeasti

- Kuivata pyykki kuivaushuoneessa, mikäli se on mahdollista
- Anna patterien lämmittää ja kuivattaa asuntoa
- Siivoa säännöllisesti

Ilmanvaihto ei toimi kunnolla, jos:

- Ikkunoiden sisäpinta huurtuu tai jäätyy
- Rakenteiden pinnalle tiivistyy kosteutta
- Hajut ja käryt leviävät toistuvasti huoneiston sisällä ja/tai toisista huoneistoista
- Huoneilma on jatkuvasti tunkkaisen tuntuista
- Kylpyhuoneen kuivuminen peseytymisen jälkeen on hidasta

Ota yhteys huoltoyhtiöön, mikäli:

- Asunnossa on ilmanvaihtoon liittyviä ongelmia, joita omat hoitotoimenpiteesi eivät korjaa
- Epäilet, että poistoilmaventtiilit eivät toimi
- Huoneistossa on niin voimakas alipaine, että se haittaa ulko-oven avaamista
- Huoneiston jossain osassa on alkanut tuntua voimakasta vetoa
- Ilmanvaihdon äänitaso on huomattavasti muuttunut
- Korvausilman mukana tulee poikkeuksellisen paljon epäpuhtauksia
- Asunnossa on lämpötilaan liittyviä ongelmia
- Kosteiden tilojen pinnoissa on värimuutoksia tai näkyvää homekasvustoa

2. Lämpö, vesi ja viemäri

Lämmitys

- Huoltoyhtiö huolehtii patterien ilmauksesta tarvittaessa
- Märkätilojen pattereita ei saa sulkea
- Sähköpattereita ei saa peittää, eikä niiden yläpuolelle saa ripustaa vaatteita
- Älä peitä termostaattiventtiiliä kalusteilla tai verhoilla

Oikea lämpötila

- Kiinnitä lämpömittari johonkin asunnon sisäseinään ja seuraa huoneiden lämpötilaa
- Oikeat huonelämpötilat ovat asuinhuoneissa 20–22 °C ja kylpy- sekä pesuhuoneessa 21–23 °C
- Säädä patterin lämpöä tarvittaessa pienemmälle. Älä tuuleta yhteistä lämpöä!
- Yhden asteen pudotus lämpötilassa merkitsee 5 % säästöä lämmityskustannuksissa
- Kätesi lämpötila on noin 35 astetta. 30-asteinen patteri tuntuu viileältä, vaikka tämä tosiasiaa vielä lämmittää huonetilaa
- Liian korkea lämpötila asunnossa heikentää sisäilman laatua

Näin säästät energiaa

- Seuraa asunnon lämpötilaa
- Jos on kuuma, säädä patterin lämpöä pienemmälle – älä tuuleta lämpöä ulos
- Kun tuuletat, tee se nopealla ristivedolla
- Sisusta oikein – jätä patterien ympärille riittävästi tilaa
- Älä juoksuta vettä turhaan
- Pese täysisiä koneellisia, niin pyykkiä kuin astioita – käytä säästöohjelmia
- Lämmitä saunaa harkiten – on kallista, jos sauna odottaa
- Sammuta kodinkoneet ja laitteet käytön jälkeen
- Vaihda asunnon lamput energia-lamppuihin tai ledeihin

Vesi- ja viemärilaitteet

- Jos viemäri-laite on tukkeutunut, lopeta veden lasku viemäriin välittömästi!
- Puhdista lattiakaivot säännöllisesti niiden tukkeutumisen estämiseksi
- Älä liitä mitään uusia osia vesikalusteisiin ilman huoltoyhtiön lupaa
- Älä jätä käynnissä olevia koneita ilman valvontaa. Sulje pesukoneiden hanat aina käytön jälkeen

Tarkkaile kosteusvaurioita

- Asunnossa tuntuu homeen hajua tai jossain pinnassa näkyy selvää homekasvustoa
- Lattianpäällysteissä näkyy tummumista tai värimuutoksia – maalipinta kupruilee, rakennuslevyjen pinnat ovat turvonneet
- Pesutilojen lattioiden matoissa, laatoissa tai seinissä näkyy rakoja tai halkeamia
- Huoneistoon on päässyt suuria määriä vettä lattialle muualla kuin kylpyhuoneessa
- Satevesi jää seisomaan rakennuksen seinää vasten parvekkeella tai pihalla
- Huoneistoon tulee satevettä kovalla tuulella ja sateella tai sen jälkeen

Ota yhteys huoltoliikkeeseen, jos:

- Mikä tahansa vesi- tai viemäri-laite vuotaa tai on rikki
- Patterin vuotaa tai patteriventtiili on rikki
- Huoneistossa tai jossain huoneessa on jatkuvasti liian lämmin tai liian kylmä
- Patterista kuuluu veden lorinaa, kohinaa tai suhinaa
- Veden paine on liian vähäinen, liian kova tai veden virtaus on roiskivaa
- Lämpimän veden lämpötila on jatkuvasti haitallisen alhainen (alle 50 °C)
- Viemäri vetää huonosti, pitää outoa ääntä tai huoneistossa on viemäriin hajua
- Vesilukoista häviää toistuvasti vesi

3. Sähkö

Muistathan sähköturvallisuuden

- Pidä sähkölaitteet ja -johdot, pistorasiat ja kytkimet kunnossa
- Käytä FI-merkittyjä sähkölaitteita
- Estä laitepalot – puhdista sähkölaitteet pölystä ja huolehdi niiden tuuletuksesta ja jäähdytyksestä
- Katkaise virta televisiosta ja muista sähkölaitteista käytön jälkeen
- Älä käytä sähkölaitteita suihkun tai kylvyn aikana
- Käytä ulkona vain ulkokäyttöön tarkoitettuja ja suojamaadoitettuja pistorasiaan kytkettäviä laitteita
- Älä jätä liettä, kiuasta tai silitysrautaa turhaan päälle
- Väärin käytetty tai korjattu sähkölaite voi aiheuttaa käyttäjälleen hengenvaaraa. Siksi sähköasennukset ja -korjaukset on teetettävä alan ammattilaisilla

Jokainen voi kuitenkin turvallisesti itse:

- Vaihtaa sulakkeet, lamput ja niiden sytyttimet
- Liittää sisustusvalaisimen kattorasian ns. sokeripalaan tai pistokkeeseen
- Irrottaa jännitteettömän pistorasian tai kytkimen peitelevyn maalauksen tai tapetoinnin ajaksi

Asuntoon kuuluvat sähkölaitteet

Uudet jää- ja viileäkaapit on varustettu automaattisulatuksella. Pakastelokerot ja pakastimet tulee sulattaa, kun seinämiin on kertynyt huurretta 5–10 mm. Jää- ja viileäkaapin jäähdytyspinnat, sulamisputket ja ovien tiivisteet tulee pitää puhtaina. Laitteiden takaseinän lauhduttimeen tarttunut pöly tulee puhdistaa kerran vuodessa. Toimimukseen tehokkaasti kylmälaitteet tarvitsevat ilmankiertoa varten vapaata tilaa ympärilleen.

Voit säästää sähköä, kun pidät kylmälaitteissa oikean lämpötilan ja suljet niiden ovet huolella.

Liesi on yleensä kytketty puolikiinteästi sähköverkkoon, kytkentämuutoksista vastaa huoltoyhtiö.

Siivousta varten liesi voidaan vetää ulos paikaltaan. Uusissa liesissä on myös kaatumiseste. Lisävarusteena lieteen voi hankkia keittotason suojan, joka estää lasta kaatamasta päälleen liedellä olevia kattiloita. Voit säästää sähköä, kun käytät hyväksesi lieden ja uunin jälkilämmön.

Kiukaan ohjauskeskus, sauna termostaatti ja ajastinkello sijaitsevat kiukaan sivussa. Sähkösaunan sopiva lämpötila on 70–80 °C. Kiukaan ajastin säädetään halutulle saunomisajalle. Kiuaskivet on hyvä vaihtaa 3–5 vuoden välein (kun saunotaan 1–2 kertaa viikossa). Uudet kivet ladotaan vastusten päälle toimittajan ohjeen mukaan niin, että vastukset jäävät piiloon. Kiukaan päällä ei saa kuivattaa vaatteita tms. tulipalovaaran takia. Voit säästää sähköä, kun koko perhe saunoo samalla lämmityskerralla.

4. Materiaalit ja varusteet

Puhtaanapito

Asunnon pinnat puhdistetaan käyttäen mietoja pesuaineita, pehmeitä siivousvälineitä ja säästäväisesti vettä. Voimakkaat pesuaineet rasittavat turhaan niin kodin pintoja kuin ympäristöäkin. Edes pesutilojen kaakelipinnat ja pesualtaat eivät kärsimättä kestä hankausaineiden käyttöä.

Lattiapinnat eivät kestä seisovaa vettä. Parketti on erityisen herkkä kosteudelle. Se puhdistetaan nihkeällä, lähes kuivalla pyyhkeellä. Talvella parkettiin saattaa syntyä rakoja, koska se elää ilman kosteuden mukaan. Raot häviävät kuitenkin itsestään kesällä.

Hiekka ja kura naarmuttavat helposti lattioiden pintaa, samoin kuin terävät kengänkorot ja koirankynnet. Huonekalujen jalkojen alle liimatut huopapalat helpottavat pitämään lattiat kauniina ja siisteinä.

Hanki eteiseen kynnysmatto ja teline märille kengille. Seinät ja katot puhdistetaan pölystä kevyesti harjaamalla tai imuroimalla. Ruiskutasoitettu katto ja tavalliset tapettiseinät eivät kestä vesipesua. Niin kutsutut pestävät tapetitkin sietävät vain vähän kosteutta. Tahrat voidaan poistaa tapetista lähes kuivalla, mietoon pesuaineliuokseen kostutetulla pyyhkeellä. Pyyhekumiakin voi kokeilla.

Älä suihkuta saunan seinä – se lyhentää niiden käyttöikä.

Vältä allergisen kodissa:

- Pölyä kerääviä mattoja, huonekaluja ja avohyllyköitä
- Karvaisia kotieläimiä ja allergisoivia huonekasveja

Kiinnitykset

Kiinnitettäessä esineitä seinä- ja kattopintoihin käytetään kuhunkin materiaaliin parhaiten sopivaa kiinnitystapaa ja kiinnitystyyppiä. Kosteuseristettyihin pintoihin, kuten suihkuhuone, ei saa tehdä reikiä. Mikäli laatoitettuihin pintoihin joudutaan kiinnittämään esim. tukikaiteita, tarvitaan siihen lupa Isännöitsijältä.

Levyrakenteisiin seiniin voi raskaita ripustuksia kiinnittää vain runkotolppien kohdalle. Kipsilevyseinissä käytetään niihin tarkoitettuja erikoiskiinnikkeitä. Kipsilevyseinien kiinnitysohjeita voi kysyä huollosta.

Huoneiston väliovet ovat yleensä ohutpintaista kennolevyä, joka ei kestä pienintäkään naulaamista.

Varmista ennen naulaamista tai poraamista, ettei kiinnityskohdan alla ole sähköasennuksia tai vesiputkia.

Ovet ja ikkunat

Ilmoita huoltoon:

- Rikkoutuneista ovista, ikkunoista, kalusteista tai saranoista ja lukoista
- Vuotavista hanoista, putkista, pattereista, viemäreistä ja ilmanvaihtoventtiileistä
- Vesivahingosta asunnossa – esimerkiksi, jos pesukoneesta on päässyt vuotamaan vettä lattialle
- Jos kylpyhuoneen seinien tai lattian matoissa, laatoissa tai muovitapeteissa tai niiden saumoissa on halkeamia
- Jos parvekkeen lattian pintakäsittely on rikki
- Jos seinissä, lattioissa tai katoissa on kosteuden aiheuttamia värimuutoksia
- Jos havaitset seinä-, lattia- tai kattopinnoilla hometta

5. Asu turvallisesti

- Älä jätä kynttilää yksin palamaan
- Pidä tulitikut ja sytyttimet piilossa lapsilta
- Palovaroitin on halpa henkivakuutus. Palovaroittimen toimintakunnossa säilyttämisestä on vastuussa asukas
- Opettele sammuttamaan pienpalot oikein
- Säilytä lääkkeet lukitussa lääkekaapissa – jätä laastarit ja sidetarpeet kaikkien saataville
- Huolehdi, että alkoholi ja tupakat ovat lasten ulottumattomissa
- Pidä pesuaineet, kemikaalit ja ongelmajätteet lasten ulottumattomissa
- Sulje ovet ja ikkunat (myös parvekkeen ovi) asunnosta poistuttaessa
- Käytä ikkunoiden turvasalpoja
- Osoita pihalta turvalliset leikkialueet lapsille

